

REJČEL DŽOJS

KUĆNI BOG

Prevela

Branislava Radević-Stojiljković

Laguna

Naslov originala

Rachel Joyce

THE HOMEMADE GOD

Copyright © Rachel Joyce, 2025

Translation copyright © 2026 za srpsko izdanje, LAGUNA

Polu, kao i uvek.

*Jezero je oko zemlje; gledajući u njega
odmeravamo dubine sopstvene prirode.*

Henri Dejvid Toro o jezeru Volden, *Volden*

PROLOG

Bilo je to leto kad su nosili japanke. Nosili su ih svuda kud su išli. U banku, u đelateriju*, u frizerski salon i u bar, ali i kod pogrebnika i u policiju. Četiri para gumenih papuča na usijanom kamenu.

Šljap-šljap, šljap-šljap.

Evropu je zahvatio talas vrućina. Niko nije mogao da se seti takvog leta. Bilo je nestašica vode i šumskih požara. Upozorenja na prejako sunce i dehidraciju. Jezero je zaista bilo jedino mesto gde treba boraviti. U podne je ispaljivalo sićušne iskre svetlosti, ali moglo je da poprими svaku boju pod suncem, a najlepše je bilo rano ujutru. Ponekad bi osvanulo sa niskom izmaglicom pa bi sve nestalo, uključujući i trsku, a jedino bi ostajalo ostrvce što lebdi nasred postelje od oblaka. Ili po vedrom danu, voda je bila staklo s tamnoplavim nebom u sebi, sa svih strana obrubljeno brdima, i sa ostrvcem naopačke, izniklim iz onog iznad, i sa lastavicama što strelovito lete iznad površine. Noću, tamni miomiris čempresa, a svetla na kopnu treperila su kao niske zvezde.

* Ital.: *Gelateria* – radnja u kojoj se prodaje sladoled, sladoledžinica. (Prim. prev.)

Šljap-šljap, koračali su, svakim usponom i svakom nizbrdicom. Kad god čuje japanke, Gus se seti toga leta kad mu je otac umro na italijanskom jezeru i kad je on sa svoje tri sestre otišao da ga donese kući. Ponekad, na rubu sna, čak se vrati na ono jezero u sredini, mada zapravo nije bio tamo godinama. Poput utvare se kreće kroz vilu koju je poznavao tako dobro – sve njene sobe sa freskama na zidovima, staklenik pun limunovog drveća, muzički salon sa deset harfi koje niko nije umeo da svira – sve dok najzad ne pronade Netu kako lovi telefonski signal, sa onim njenim džinovskim slamnatim šeširrom na glavi, ili Suzan, sjajnu od znoja, u kuhinji, na pozadini od zelenih pločica od majolike. Ili Ajris kako ostavlja hranu za mačku lutalicu, i neobično je kako ga to čini zadovoljnim, sigurnim i srećnim. („Ajris!“, povikaće Neta. „Ne puštaj tu prljavu životinju unutra!“ Prekasno. Mačka već pije mleko na stolu.) Ponovo premotava to leto u glavi, pretražuje ga ne bi li našao neke znake i nagoveštaje, drugačije postupke od onih strašnih koje su počinili. A opet, tačno je i da ih se seća kako se grohotom smeju, sve četvoro. Ne može da zamisli šta je to bilo toliko smešno, a bilo je. Sve do tog leta nije imao pojma da se možeš tako smeјati a ipak biti tužan.

Njegove sestre su rekle da treba da se drže zajedno. Da su porodica. Da imaju zajednički početak. Da su utkani u istu priču. Da su zajedno slavili rođendane, Božiće i sva ona leta na jezeru. Da ih niko ne poznaje onako kako se oni međusobno poznaju, i da zato treba da se drže zajedno i da će onda sve biti u redu. Preuzeće očevo telo i naći njegovu poslednju sliku. Ali njegove sestre nisu imale pojma o tome šta dolazi, niti o tome šta bi Bela-Me mogla sledeće da uradi. Nisu imale pojma da će upravo trud da ostanu bliski biti ono što će ih konačno razdvojiti, kao da se ona uvukla unutra kroz naprsline tanke kao vlas, koje nisu mogli da vide, pa ih toliko produžavala da se jedna pukotina spajala sa drugom, pa sa još jednom, dok nije sve popucalo kao lonac razbijen u paramparčad. A opet,

čudno je. Do dana današnjeg, Gus i dalje nije siguran ko je ona bila zapravo. Bezazlena, prevarantkinja, nešto gore? Čak je i crtica u sredini njenog imena nagoveštavala ne jednu nego u najmanju ruku dve osobe, koje se drže za ruke. Da je samo on bio drugačiji, jak i nepokolebljiv kao njegov otac, možda bi zaustavio tok događaja pre no što je bilo kasno. Sada bi i dalje bio sa svojim sestrama. Ali nije. Sad je čovek u srednjim četrdesetim godinama života koji im šalje pozive na koje one odgovore potvrdno, ali Gus zna da neće doći.

Šljap-šljap čule su se njihove japanke dok su koračali jedni uz druge pored jezera Orta. *Šljap-šljap, šljap-šljap.*

PRVI DEO

BELA-ME

London, 2015.

Stari lupež

Neta je prvi put čula za nju u azijskom restoranu na Grik stritu. *Raspevani vok* je bio jedno od onih novih mesta po suteranima koja su se otvarala u celom Sohou. Donosio si svoje piće, a stolovi su bili dugački i zajednički, na nogarima, sa klupama umesto stolica. Buka se odbijala o zidove i raznosila glavu.

Bilo je vreme ručka, sredinom marta. Neta je sedela na kraju prepunog stola, čaše vina nije bilo na vidiku, a kamoli boce, samo limene šolje, kao da su svi na kampovanju. Da je znala da treba poneti svoje piće, donela bi nešto. Ovako, pila je vodu iz slavine. Čak i bez kocke leda. Suzan je sedela zbijena uz nju, onda Gus, a Ajris, njihova najmlađa sestra, sedela je naspram njih, uz oca.

Vik nikad nije izlazio u azijske barove. Voleo je staromodne restorane sa baršunastim tapetama i uštirkanim belim salvetama, gde bi pojeo toliko mesa i sladoleda da bi svakom normalnom izazvalo srčani napad. Posle toga bi pio dok se ne sruši. Tad bi ga Neta ili Suzan, Gus ili Ajris – koga god bi se prvog setio – izbacili i odveli ga kući. Bilo je to ponašanje na koje je Neta navikla, u izvesnom smislu utešno, ako ni zbog čega drugog a ono zbog toga što je znala na čemu je. A kao

najstarija, ništa nije volela više nego da zna na čemu je. Kao dete se uvek penjala na sve i svašta upravo iz tog razloga, dok je ostalo troje čekalo dole i divilo joj se.

Ali sad su bili u azijskom baru. Bez alkohola. Vik je koristio štapiće – kad je naučio da drži štapiće? – i pio čaj iz zdelice. Kad je uopšte i da li je ikada pio čaj? Čak ga je i doneo u svom termosu. A onda, baš kad je Suzan počela da priča o svojim pastorcima, tresnuo je rukom po stolu i prekinuo je: „Hajde, deco. Ko je pogodio šta ima novo kod mene?“

Neta je napunila četrdeset godina. Suzan joj je bila za petama sa trideset devet. Među njima nije bilo ni punih godinu dana razlike. Gustav – ali svi su ga zvali Gus zato što kao dečak nikad nije umeo da izgovori vlastito ime – imao je trideset šest, a Ajris, sedam godina mlađa od Nete, trideset tri. Već su živeli duže od svoje majke. Vik ih je ipak zvao „deca“, a oni njega „tata“.

Ponovo je udario po stolu. „Pogađajte!“, rekao je. „Nikad nećete pogoditi!“

Bio je u pravu. Neta nije imala pojma. Brzo je pogledala u Suzan, koja joj je uzvratila brzim pogledom: očigledno ni ona nije imala pojma. Na kraju klupe Gus je obmotavao nudle oko štapića, dok je Ajris otklanjala u stranu sve komadiće spanaća i paprike iz svoje vegetarijanske porcije zato što je vodila računa o tome da ne jede zelenu i crvenu hranu. Niko nije znao zašto. A najmanje od svih sama Ajris.

„Dobro“, kazala je Neta. „Ja ću da pogađam. Završio si novu sliku.“

„Dobar pokušaj, Antoaneta. Ali nisi pogodila. Jednom i ti da pogrešiš. Guse? Pogađaj.“

Gus je pognuo glavu tako da se sakrio iza tamnožute kose. „Ne znam. Znaš da ne znam. Ideš u penziju?“

„U penziju? Šta biste vi radili kad bih otišao u penziju? Bili biste na ulici. I kad ćeš da se ošišaš? Izgledaš kao neki hipik. Dok trepneš, nosićeš suknju.“

„Molim te nemoj da kvariš“, kazala je Ajris kao da se obraća svojim nudlama, koje su sad bile besprekorno razdvojene od zelenog i crvenog povrća. „Tako je lepo kad smo zajedno.“

Vik ih je pozvao jednom od retkih poruka u njihovoj grupi. Poslao je adresu *Raspevanog voka* i rekao im da dođu ranije i da zauzmu mesto u redu. Kazao je i da ima novosti.

„A zašto hoće da nam kaže u azijskom baru?“ Neta je pozvala Suzan telefonom da je to pita. „Misliš li da je bolestan?“

Suzan je odgovorila da i nju to isto brine, mada nema pojma zašto bi im saopštavao loše vesti u azijskom baru. Ispostavilo se da ga nije videla nekoliko nedelja, uprkos tome što mu je ona kupovala namirnice i čistila stan, ali jednostavno je pretpostavila da je u ateljeu, preko u Kings krosu. Posle toga Neta je pozvala Gusa, a onda ponovo Suzan, mada se ispostavilo da je i Suzan uradila isto i pozvala Gusa, pa su uglavnom ponovile ono što su već znale: naime, njihov otac izgleda nije bio kod kuće, ali nije ni išao na drugi kraj Londona niti je kročio u atelje.

„Šta misliš, da ne prolazi kroz neku krizu?“, pitala je Suzan. „Gubitak samopouzdanja ili tako nešto? Izgledao je neraspoloženo pre Božića. Ili ga možda brine zdravlje, a suviše se plaši da kaže. Znaš kakav je kad su u pitanju lekari.“

„Proveriću kod Ajris“, rekla je Neta.

„Zovi me čim budete razgovarale“, kazala je Suzan.

Ali čak ni Ajris nije videla njihovog oca, a ona je živela na sledećem uglu od njegovog stana. „Ne, bio je suviše zauzet da se nađemo“, kazala je kad ju je Neta konačno dobila. Ajris je insistirala na tome da i dalje koristi svoju prastaru nokiju, koja je često bila ispražnjena i tastatura joj je bila pričvršćena gumicom. Bilo bi brže komunicirati preko glasnika na konju, mada ne bi želela da hrani konja i stara se o njemu, o glasniku da ne govorimo. „Rekao je da ima nešto da obavi“, kazala je Neta. „Pretpostavila sam da je u pitanju velika nova slika.“

I tako je Neta stigla u podne, baš kao što je rekao. Vik nije bio tu, ali to je nije iznenadilo. Nosio je roleks veličine jo-jo

loptice, ali to nije značilo da ikada gleda koliko je sati. Suzan je sa Ajris već stajala u redu, dok je Gus tražio neku ogradu za koju bi mogao da veže Ajrisin bicikl.

„Dobro izgledaš.“

„Ne, *ti* dobro izgledaš“, ponavljali su kao ljudi koji se retko viđaju, a ne kao brat i sestre koji se stalno čuju telefonom. Njihov otac je konačno stigao tek kad im je Neta našla sto, koji su delili sa porodicom od bar tri generacije.

„Kasnim! Kasnim!“, zaurao je kao da ga napeto čekaju ne samo njegova deca nego i ceo bar.

Nije mogla da prestane da pilji u njega. Zato što je, kakve god da su mu novosti, omršavio. Neta nije mogla da se seti da ga je ikada videla tako mršavog. Vik je oduvek bio zgodan – zbog razbarušene i neuredne pojave kao da je bio privlačniji – mada su ga godine prekomernog pića i jake hrane dovele do toga da postane prekrupan. Sad mu je koža vrata visila u naborima kao kod ćurana, a lice mu je bilo upalo ispod jagodica. Ali nije izgledao kao da je zabrinut. Svakako nije pomenuo da se oseća loše, tako da su Suzan i ona potpuno promašile u vezi s tim. Njegova seda kosa, uvek neočešljana, bila je vezana u rep, kao mala fontana. Njegove obrve, koje su rasle u svim pravcima osim u stranu, bile su potkresane u uredne lukove. Lice mu je bilo čisto i sveže obrijano, izuzev malog šiljka na bradi, za koji je zapanjeno shvatila da je u stvari kozja bradica.

Čak mu je i odeća izgledala kao da pripada drugačijem čoveku. Vik je inače hodao po tankoj liniji između mamurluka i aktivnog pijanstva, a oblačio je šta nađe kod nogu kad ustane. Ali toga dana je bio u elegantnoj lanenoj košulji bez okovratnika, koju ona nikad nije videla, i odgovarajućim belim pantalonama. I nigde ni tačkice boje. Nije mirisao na terpentin, nego na nešto slatko, kao borove šišarke potopljene u limun. Sve u svemu, više je izgledao kao srdačan higijeničar nego kao umetnik. Čak je i zatakao papirni ubrus pod bradu.

„Ajris, dušo, zar ti ne možeš da pogodiš?“

„Žao mi je, tata. Ne mogu.“

„Suzan?“

„Ne, tata. Rekla bih isto što i Neta. Nagađala bih da si završio novu sliku, ali znam da želiš da daš sebi s njom vremena, pa ne znam ni zašto bih to rekla. Kako ide sa slikom, uzgred budi rečeno? Svi smo nestrpljivi.“

Kad je uznemirena, Suzan po vratu izbiju crvene mrlje u obliku koplja. Otac joj je poslao poljubac kroz vazduh. „Draga Suzi“, rekao je. „Jednog dana ćeš ti prirediti moju izložbu.“

„Znaš koliko bih to volela, tata.“

„Hoćeš li nam onda reći?“, prekinula ih je Neta, koju je bocnula udaljena ljubomora, oštra kao igla. „Hoćeš li nam reći šta to ima novo ili ćemo morati da sedimo ovde i pogađamo ceo dan?“

Vik je bio naprasit, ali ona je volela da mu prkosi i znala je da on to očekuje. „Moja zamenica glavnokomandujućeg“, tako ju je zvao: stavljena je na majčino mesto još kao dete, a da nikad nije postala majka. Suzan je to išlo prirodno od ruke. „Ženim se“, rekao je.

„Molim?“, kazala je Neta. Nekako je izgubila mesto u razgovoru.

„Upoznao sam ljubav svog života. Zove se Bela-Me. I oženiću se njome.“

Nastala je pauza. Zastoj koji osećaš kad stigneš do ruba litice i ne usuđuješ se ni mišić da stegneš kako ne bi poleteo u ponor. Neta je osetila da ostalo troje gledaju u nju, da čekaju da im pokaže šta da rade, ali on ju je potpuno pomeo. A onda su, najednom, ljudi za stolom koje ne poznaju počeli da se smeju i dižu limene šolje i dovikuju: „Čestitam!“

„Gospode“, izustila je Neta. „Stvarno?“

A onda je Suzan rekla to isto: „Gospode. Stvarno?“

„Opa“, kazao je Gus. „Opa, opa“, sve dok Ajris nije zagrlila Vika i kazala: „Čestitam, tata!“, pa je sve to postalo kao neka

pesma. Mešavina „opa“, „gospode“ i „čestitam“. Neta još nije znala da li je ozbiljan. Ali se osmehivala. Svi su se osmehivali. Ali nekako ukočeno.

Usledila su pitanja, zbunjena i šokirana pitanja, ali izgovorena veoma glasno zbog strašne buke u pozadini, pa su zvučali upola izgubljeno i upola agresivno. Ko je Bela-Me? Kad ju je njihov otac upoznao? Da li je i ona umetnica? Ima li i ona odraslu decu? Unuke? Zašto je Vik nikada ranije nije pomenuo? Čak je i Gus uspeo da kaže: „Bela-Me? Je li bila u ateljeu? Ne sećam se nikog ko se zove Bela-Me.“ Neta je i dalje mislila da je to sigurno neka očeva šala.

Samo što on nije izgledao kao da se šali. Odgovarao im je polako i sa izvesnim divljenjem, kao da je dobio na lutriji a da nije ni kupio tiket. Rekao je da je Bela-Me umetnica. Prava umetnica. Da ju je upoznao preko interneta pre šest nedelja. Ne, nema unuke. Ni decu. Posle nekoliko dana konstantnog razmenjivanja poruka, složili su se da izbace posrednika i da se sastanu lično. Bilo je to kao eksplozija dva uma. Razgovarali su cele noći i ceo sutrašnji dan, a još su imali toliko toga o čemu mogu razgovarati, pa su odonda razgovarali svuda i na svakom mestu. Pre samo nekoliko dana se uselila u njegov stan. „Čekaj malo... Ona sad živi s tobom?“, pitala je Neta, ali on je samo projedrio kroz to.

„Ima dvadeset sedam godina“, rekao je.

„Izvini? Šta si rekao?“

Mesecima kasnije Neta će se sećati nečeg drugog. Kako se pojavljuje neka žena, ide od vrata, prolazi pored njihovog stola, malo suviše blizu. Okrznuvši kukom očevu rame. Kao da su im se pogledi sreli. I miris takođe, iznenađujuće muževan, s nečim slatkastim ispod površine. Bila je obučena, isto kao i Neta, od glave do pete u crno. Da li je otac zatresao glavom? Nije mogla da odredi. Mnogo toga se dešavalo.

„Brinete bespotrebno.“ Smejao se dok su oni iznosili razloge zbog kojih bi mogao malo da sačeka. Razloge zbog kojih bi

mogao da ponovo razmisli o ženidbi ženom koju je upoznao pre dva minuta, koja je šest godina mlađa od njegove najmlađe kćeri, a da se ne pominje to što ju je uselio u svoj stan s pogledom na Ridžents park. Imao je toliko mnogo ljubavnih veza otkad su bili deca da Neta nije mogla da se seti polovine tih žena, ali nikad nije govorio o ženidbi. „Vaša majka je bila jedina žena za mene“, plakao je preko telefona u trenucima pijanstva usred noći. I mada to ni blizu nije bilo tačno – spavao je čak i sa njihovim dadiljama – uplelo se u tkanje njihovog porodičnog mita i delovalo je kao oblik sigurnosti. Vik je umeo da se zaljubi preko ušiju, ali deca su mu bila sve. Uvek će pružati njima.

„Ja sam najsrećniji muškarac na svetu“, rekao je sipajući još čaja iz termos. „Nikad nisam osećao da sam tako krepak i tako mlad.“

„Ali – dvadeset sedam?“, rekla je Neta. Nasmejala se mada se nije nimalo šalila. „Stvarno ima samo dvadeset sedam godina?“

„Gospode! Stvarno je mlada!“, rekla je Suzan. I ona se nasmejala iako je bilo očigledno da nije vesela.

„Jesi li siguran?“, kazala je Neta usudivši se da ide dalje. „Jesi li siguran da ne cilja na tvoj novac?“

Suzan ju je jedva primetno gurnula upozoravajući je da bude oprezna, ali otac ni ovoga puta nije prasnuo. Samo se široko osmehnuo, otelovljenje šarma. „Ona nije takva. Ne zanima je materijalno. Nije joj to važno. Čak joj se ne sviđa ni moja umetnost.“

Žena kojoj se ne dopada njegova umetnost? Ništa od svega nije imalo smisla. Niko se nije usuđivao da kritikuje Vikovu umetnost. Ona je bila u centru svega. Kopao je po džepovima i izvadio fotografiju iz kabine automata za fotografisanje, pa prešao preko nje vrhovima prstiju kao da očekuje da će mu se osmehnuti. Gus je prihvatio fotografiju gotovo sa strahopoštovanjem, držao je u svojim velikim, mekim šakama, dok su Suzan i Neta istezale vratove napred, mada Neta nije mogla zaista da vidi sve dok slika nije prešla kod Suzan, koja ju je onda dala Neti.

Sve što je mogla da razabere od očeve buduće neveste u krupnom planu bio je delić nosa i usana, zaklonjen zidom guste crne kose. Da nije bilo to malo nosa, Neta bi zaista mislila da gleda u njenu glavu otpozadi. Osim toga, mora da je podesila sedište suviše nisko: polovinu fotografije zauzimala je pozadina, tako da se čak i na portretnom snimku činilo kao da se krije.

„Ima neverovatno elegantne ruke“, s divljenjem je rekao otac obraćajući se Ajris, a ona mu je kazala: „Tako je lepa, tata“, kao da govori o nečemu što je našla na pločniku, na primer ukrasnu pticu.

„Ne, ne. Izvini. Ne razumem“, rekla je Neta, upinjući se da joj glas zvuči istovremeno vedro i zvučno. „Upoznao si tu ženu preko svog laptopa?“

„Rekao sam vam. Zove se Bela-Me.“

„Preko kompanije za dejting?“

„Naravno da nisam preko kompanije za dejting.“

„Preko *Fejsbuka*?“

Delovao je zaprepašćeno. „Nisam na *Fejsbuku*. Nikad nisam ni bio.“

Ajris je klimnula glavom i popila još jedan gutljaj vode, povlačeći se iz razgovora. Gus, koji mu nije bio ni blizu, samo je treptao i osmehivao se. Suzan je prešla prstima kroz kosu do ramena. Bila je prava kao veo.

„Ali ti imaš sedamdeset šest godina, tata.“ Neta je, u šoku, govorila ocu stvari o njemu samom koje on već zna.

„Godine su samo u glavi, Antoaneta. Mi smo srodne duše. Jedva čekamo da sklopimo brak. Ona je ona prava. Ljubav mog života.“

Sve je to, naravno, objasnilo zašto je bio tako povučen u poslednje vreme, a možda i to što je tako čist, ali nije objašnjavalo drastično gubljenje težine.

„Ona mi daje lekovito bilje“, rekao je.

„Lekovito bilje?“ ,kazala je Suzan.

„Uzimam ga zbog zdravlja. Pijem ga kao čaj. Ona pravi mešavinu specijalno za mene.“

„Ona ti daje lekovito bilje? I ti to piješ? Je li to ovo što sad uzimaš?“

„Suzan!“, nasmejao se otac. „Uvek si bila čistunica.“ Zastao je i uzeo još jedan gutljaj čaja.

„Samo te pitam koliko znaš o ženi za koju kažeš da ćeš se oženiti njome. To nije čistunstvo, tata. I kakve su to tačno biljke?“

Ali Vik nije stigao da im to kaže. Ajris je nešto što je progutala otišlo u pogrešnom pravcu pa se zakašljala i nije mogla da se zaustavi. Suzan je počela da traži u Ajrisinom rancu inhalator, a Neta je viknula konobaru da donese još vode. Onda je mali napad prošao i ponovo je bila mirna. „Mislim da je od uzbuđenja“, kazala je. „Izvinite. To su divne vesti, tata.“

Vik ju je zagrlio i privukao k sebi, a ona se sva skupila, kao da želi da mu da najmanju sebe.

Neta je bila pljunuti otac, samo u ženskom obliku. Imala je njegovu nepokornu kosu, mada je njena i dalje bila tamna i pozadi uvijena u poluuredni čvor, a imala je i njegove zelene oči, njegov oštar nos, njegove pomalo bokserske vilice. Rano u životu je naučila da je, mada ne lepa u konvencionalnom smislu te reči kao Suzan, veoma upečatljiva, i da je to možda još moćnije jer izgleda autentično. Jedino što nije nasledila od Vika bila je njegova visina i još ju je čudilo što je najniža u porodici – nekako se očekivalo da to bude Ajris, još otkad je bila beba. Suzan je bila tek nešto malo viša od Nete, lice joj je bilo ublaženo majčinim izuzetno svetlim očima, mada je mrzela svoju riđu kosu i uvek ju je ispravljala, dok je Gus bio visok i plećat kao Vik, samo što mu je nedostajala snaga da to popuni. Čak su mu i šake izgledale kao da su prevelike. Stalno ih je držao ukrštene iza leđa ili je zamahivao njima od sebe. Ali činjenica je da se na prvi pogled videlo da sve troje imaju zajedničke gene. Ajris je, međutim, s dugim udovima i svetlozlatnom kosom,

izgledala kao dete iz neke druge porodice. Niko nije želeo da povredi Ajris. Bilo bi to kao da je šutnuo Bambija.

„Jesi li dobro, Ajris?“, upitala je Neta.

„Da, sve je u redu.“

„To je zato što mnogo radi“, kazao je Vik.

„Ja sam samo konobarica, tata.“

„Nikad nećeš naći muškarca ako ne budeš vodila računa o sebi.“

„Ne tražim muškarca. Sviđa mi se moj život ovakav kakav je.“

Neta je zamolila da se na trenutak vrate na Belu-Me. „I dalje ne razumem zašto moraš da se venčavaš. Ako se tek uselila, zašto malo ne date sebi vremena? Da se upoznate? Ne morate da žurite.“

„Već je poznajem. Želim da se oženim njome. Bela-Me je kupila haljinu.“

„Ali mislila sam da joj to nije važno. Mislila sam da joj nije stalo do materijalnih vrednosti.“

Vik je ignorisao Netu, ili je možda bio toliko srećan da je nije ni čuo. „Posle venčanja idemo na ostrvo. Želim da i vi dođete, sve četvoro.“

„A venčanje, tata?“, upitala je Ajris. „Šta je s venčanjem? Kad će biti?“

„To će biti drugačije. Bela-Me želi da bude malo. Ne želi štampu. Ona vrlo drži do svoje privatnosti...“

„Ali mi ćemo biti tamo, tata? Ne možeš se oženiti bez nas.“

Vik je pognuo glavu, kao da je pitanje nešto teško što mu prilazi, a on ga može izbeći ako pomeri glavu. Odgovor je bio očigledan. Čak se i Ajris šokirala. „Venčanje je formalnost, Zlatna Ribice. Samo list papira. Prava proslava će se odigrati na jezeru Orta, gde ćemo biti zajedno, kao nekad. Bela-Me me stalno ispituje o vama. Nikad nisam sreo nikog sličnog njoj. Napravila je od mene poštenog čoveka, konačno. A opet... Ne znam...“ Zaćutao je, uzeo ih je za ruke i sve obuhvatio svojim.

„Tata, jesi li dobro?“, upitala je Ajris. „Šta je bilo?“

Raspoloženje mu se odmah promenilo. Podigao je pogled ka vratima i Neta se zapanjila kad je videla kako mu se svetlost odražava u iznenadnoj suzi. Kad bi samo skinuo tu papirnu salvetu: izgledao je kao dete. Nije mogla podneti da vidi oca tako neobičnog i tako malog, kao da sve one veličine u njegovom životu nikad nije ni bilo i da se čitava njegova egzistencija skupila u ovu sitnu tačku u vremenu. Nije želela da on bude u čistoj košulji ni da ima tu smešnu kozju bradicu ni da pije čaj za zdravlje; želela je da bude prekriven bojom, toliko da mu boja bude i u ušima, da glasno vređa i sipa previše crnog vina. Držala ga je za ruku čvrsto, stvarno čvrsto, kao da snagom volje želi da ga vrati.

„A opet ne znam“, ponovio je, „čime sam je zaslužio. Od svih muškaraca na svetu za koje je mogla da se uda, zašto bi izabrala starog lupeža kao što sam ja?“

Ponovo isto, molim

Zagrili su oca kad su završili s jelom. O Viku Kempu ste mogli da kažete šta hoćete. Mogli ste reći da je težak, da je alkoholičar, ženskaroš. I bili biste u pravu u svemu tome. Ali on je, isto tako, i grlio najlepše na svetu. Bilo je to kao da vas u naručju drži brdo. Kad su bili mali, mogao je da nosi sve tri devojčice na leđima dok ciče, a Gus je balansirao na njegovim cipelama i držao se za njegova kolena kao da mu život zavisi od toga. Platío je račun i ponovo se izvinjavao zbog venčanja, obećao da će biti zabavno kad budu na jezeru. Kartaće se i priređivati trke u plivanju kao u stara dobra vremena – svi su bili odlični plivači. Ići će u restoran *Venera* na ručkove, koji će trajati toliko dugo da će preći u večeru, i paliti kamperske lampe pa će se njihova svetlost prosipati po crnoj vodi. Izašli su s njim na blago martovsko sunce, a onda je otišao, mahnuvši u znak oproštaja tako ekstravagantno – „Ćao za sada! Volim vas! Vidimo se uskoro!“ – da je zakoračio u saobraćaj i umalo ih na licu mesta nije ostavio kao siročad.

Suzan je uzela Netu podruku i privukla je uz sebe. Prišli su im Ajris i Gus, koji je gurao njen bicikl. „Jesi li dobro, seko?“, upitala je Suzan.

„Jebiga, nisam“, rekla je Neta. „Ovo je suviše uvrnuto. Hajde da prošetamo, važi?“

Suzan je obožavala Netu. Kao dete, nosila je istu odeću kao i ona i vezivala kosu u isti konjski rep. Čak je i mislila iste misli, ako ne u istom trenu a ono samo delić trenutka kasnije. Obe su učestvovala u takmičenju u lepoti kad su bile devojke, i Neta je pobedila zato što je Neta uvek pobeđivala, a Suzan je zadovoljno provela to popodne sa ružičastom svilenom lentom na sebi na kojoj je pisalo *Drugoplasirana*. Kad je Neta otišla od kuće na univerzitet, ostavila je u Suzan rupu oblika Nete. Suzan je neko vreme spavala u sestrinoj sobi zato što je samo tamo miris Netinog ulja od pačulija odgovarao praznini u njoj.

„Znam da zvuči čudno, ali mislim da je tata srećan“, kazala je Ajris. „Bio je mnogo usamljen u poslednje vreme. Mislim da je stvarno zaljubljen.“

„Ozbiljno?“, rekla je Neta. „Mislim, ozbiljna si? Pozna je šest nedelja. Osim toga, ako je bio toliko usamljen, mogao je da nabavi mačku. Ako izuzmemo činjenicu da bi je ubio, naravno.“

„I kako možeš da kažeš da je bio usamljen?“, pitala je Suzan. „Ima nas.“

„To nije ljubav. Izvini, Ajris. Nije ni čudo što nas je tata izbegavao. Kresao se sa dvadesetsedmogodišnjom devojkom.“

Ali Ajris je ostala pri svome. Čak se i zaustavila na trenutak. „Tata danas nije bio pijan. Videli ste i sami. Pio je čaj.“

„Da, čaj“, kazala je Suzan. „Kakav je to zapravo čaj?“

„Za zdravlje. Rekao nam je. I deluje. Stvarno izgleda dobro, onako otmeno očešljan i u novoj odeći i sve. Isprva ga nisam ni prepoznala. Mislim da je Bela-Me dobra za njega. I biće divno da ponovo budemo zajedno na ostrvu. Mnogo mi nedostaje ostrvo.“

„Oh, Ajris“, rekla je Neta bez imalo ironije. „Zašto ostatak sveta nije tako dobar kao ti?“

Kupili su slatkiše da podele i nastavili da hodaju. Pupaljci lišća su bili sićušni zeleni čvorovi što čekaju da se raspuknu, a

izlozi kafea i barova Sohoa bili su otvoreni i ispuštali su buku i mirise iznutra. Bio je divan dan za polovinu marta, obećavao je proleće nakon duge zime, a Suzan se ipak, zbog očevih vesti, osećala izgubljeno, kao da su plavo nebo i napeti mali pupoljci, ljudi na prvim piknicima na Soho skveru i oni što piju za stolovima na pločniku, čak i bosa nova što je dopirala sa krova, pripadali svetu čiji ona nije deo. Tako je bivalo i u njihovom detinjstvu kad bi Vik počeo novu sliku. Zbog njegove opsesije njome, ostali bi napušteni u prostoru koji nije imao ni dno ni vrh a ni zidove. Jedino što su mogli bilo je da se drže zajedno.

Svakog leta na ostrvu ostavili bi trenutnu dadilju ispruženu na ležaljci i putničkim čamcem otišli na kopno. Poznavali su svakog u Orta San Đuliju. Konobare iz barova na jezeru, jednooku ženu u radnji sa delikatesima, čoveka obučenog kao pomorski kapetan koji je prodavao karte za vođeni taksi na molu. Igrali su se sjajnih igara koje je izmišljala Neta i u kojima su bili tajni agenti što prate izletnike za koje je rekla da su ruski špijuni, ili bi se pretvarali da su filmske zvezde. (Suzan je bila Olivija Njutn-Džon, Neta je bila Sigurni Viver, Gus nikad nije znao šta treba da bude, dok je Ajris uvek htela da bude pas ili poni. „Dobro, Lesi je čuveni filmski pas“, kazala bi Neta. „Možeš da budeš Lesi. A ti, Guse, ti si Pol Njumen.“)

Sve što su radili prvi put radili su u Orti. Tamo su prvi put vozili mopede, pušili prve cigarete, pili prvu votku. Čak su i otišli na Netin prvi ljubavni sastanak, mada je Suzan morala da sedi za drugim stolom sa mališanima. Krajem svakog dana vraćali su se čamcem na ostrvo preplanuli, često bez nekog dela odeće koji su usput izgubili, a da njihov otac nije ni znao da su bili odsutni.

Nastavili su da koračaju bez cilja, ali bezbedni sve dok su zajedno, dok Neta nije rekla: „Jeste li za piće kod *Ketnera*? Mogu da javim da sam bolesna.“ Kazala je to sa prizvukom poraza, kao da su se dogovorili da hodaju zauvek.

„Ne mogu sebi da priuštim *Ketnera*“, rekao je Gus.

Ajris je kazala da ne može ni ona, i da ionako na sebi ima stari kaput. Suzan je rekla da će je Vorik čekati kod kuće pa je bolje da krene.

Ali ništa od toga nije uticalo na ono što su uradili. Svejedno su otišli.

Suzan je pila prebrzo, kao nekad kad je imala devetnaest godina i radila za stranicu posvećenu kivanju, u jednom ženskom časopisu iza ugla. Tada je *Ketner* bio delimično i picerija s podom od malih belih mozaičkih pločica, a delom šampanj-bar u stilu bistroa sa okruglim stolovima i lampama sa abažurima od bojenog stakla. Išla je tamo s drugim ženama iz časopisa, koje su razgovarale o restoranima za koje Suzan nikad nije čula i o hrani koju nikad nije probala, kao što su grčko meze ili bliskistočna ćufta. Osim vile na jezeru, *Ketner* je za Suzan bio najegzotičnije mesto na svetu.

I dalje je bio lep. Žena u zelenoj haljini je pevala za klavirom. Suzan je sad tu sa bratom i sestrama. Zašto joj to onda nije dovoljno? Mora da je od šoka. Pomisao da njihov otac planira da se ponovo oženi bila je tako zapanjujuća i neočekivana da Suzan nije znala kako da je prihvati. Nije znala čak ni kako uopšte da joj priđe. Šta će biti s njom ako otac bude imao suprugu? Njena je uloga bila da se stara o Viku. Iako je Neta najstarija i zamenica glavnokomandujućeg, Suzan je bila vrlo blizu položaju treće u komandnom lancu. Potrudila se da postane isto toliko nezamenljiva tokom godina, radeći sve domaće poslove koje Neta nije razumela a kojima je Suzan bila tako vična, i bez kojih bi se sve raspalo. Na primer, održavala je čistoću u njegovom stanu i punila mu frižider domaćim jelima. Stavljala je sveže voće u činiju jer drugačije ne bi uzimao vitamin C, mada je najveći deo toga morala da baci krajem nedelje.

Neta je imala briljantnu advokatsku karijeru parničara, ali staranje o Viku je, između ostalog, unosilo pravu boju u

Suzanin život. („Kakav neverovatan čovek“, govorile su njene prijateljice iz čitalačkog kluba. „Kakvo si neverovatno detinjstvo imala.“ Zbog toga se osećala pomalo iznad njih, ali ne u lošem smislu, jer ona nikad nije pohađala univerzitet kao Neta i često se osećala glupo zbog knjiga koje su birali u klubu.) A Bela-Me i njene godine? Zar je zaista morala da ima samo dvadeset sedam godina? Naravno, razlika u godinama postoji i između nje i Vorika, ali razlika od dvadeset i jedne godine, ne od skoro pedeset, i svi su znali ko je on kad su počeli da izlaze – živeo je malo dalje u ulici. I uopšte, zašto je ocu potrebno da se ženi? Osim u slučaju njihove majke, bio je zakleto protiv braka. Kad je Vorik zatražio od njega Suzaninu ruku, Vik se do te mere užasn timer da je izašao iz sobe. To je zamalo pa bilo previše za Suzan, toliko je bila napeta. Dakle, zbog čega se predomislio? Sigurno zbog Bele-Me. Mora da je ona navaljivala.

„Pa naravno da jeste“, kazala je Neta. „On je bogat čovek.“

„Ali tata je rekao da je novac ne zanima“, kazala je Ajris. „Rekao je da je umetnica.“

„Oh, *Ajris*“, kazala je Neta otegnuto. A onda je dodala: „Verovatno ima blok za skiciranje pa misli da je to jedno te isto.“

„Tako je“, kazala je Suzan.

„Čujte, ja sam advokat. Nema šanse da dozvolim toj curi da upropasti tati život. A neće ni meni upropastiti ovo piće sa vama.“ Neta im je pričala o jednom slučaju na poslu u kojem su se članovi porodice parničili oko majčinog pepela. „Na kraju su ga podelili u pet kanistera i svaki prosuli na drugom mestu. Možete li to da zamislite?“

Onda se cvrkutavo ubacila Ajris i pričala im o svome poslu u restoranu sa hamburgerima gde miris masnog mesa ulazi u sve, uključujući i njenu kosu, pa mora da se istušira čim stigne kući. Suzan nije imala pojma zašto njena najmlađa sestra insistira da radi te grozne poslove kad joj otac plaća deo kuće u kojem živi, baš kao što nije znala ni zašto čitava Ajrisina garderoba potiče iz radnji za dobrotvornu pomoć. U toj otrcanoj haljini je imala

figuru da umreš. Slušala ju je pažljivo – Ajris jedva da je ikad govorila, a i tada je gotovo šaptala, morao si da očekuješ njen glas da bi ga čuo – sve dok Ajris nije rekla: „Previše pričam. Kako su blizanci?“

Suzan ih je kratko, u stilu božićne čestitke, obavestila kako su i šta rade njeni pastorki, mada je izostavila da je i dalje teško razgovarati s njima, a usredsredila se na to kako su briljantni i uspešni u Sitiju. Onda joj je Neta kazala da je bila prava svetica prema toj deci, a Suzan je odgovorila: „Pa, trudila sam se koliko sam mogla“, iako joj je bilo teško kad su kao mali dolazili na duži boravak da je imala običaj da zove Netu iz plakara za veš, samo da bi prestala da plače.

„Znam da nije lepo reći tako nešto za decu“, kazala je Neta, „ali mogla sam mirne duše zadaviti te blizance kad su bili mali. Nego, hoćemo li još po jedno?“

Stigla su pića i popili su ih. Konačno, Suzan je osetila da je alkohol otkopčava i da počinje da se opušta.

„Ali moram biti fer prema tati“, kazala je Neta. „Nisam imala pojma da još to radi. Mislila sam da ga je prošlo.“

„O bože, da ste odmah prestale“, kazala je Suzan. „O tome ne želim ni da mislim.“

„Čaj koji mu daje, Ajris?“

„Šta s njim?“

„Kladim se da je vijagra.“

„O bože, o bože“, rekla je Suzan, „Ne, Neta. Ne.“

Ali bilo je smešno i nije mogla da se obuzda: počela je da se smeje. Svi su počeli da se nekontrolisano smeju, čak i Ajris, jer je najednom sve bilo urnebesno smešno. Strašna kozja bradica njihovog oca i njegova odeća bez mrlja od boje, kao i njegov novi plan za zdravlje, i insistiranje da se svi sastanu u najbučnijem azijskom baru u Londonu. Sada je Netina punda skliznula u stranu, Ajris se tako zajapurila da je izgledala gotovo zdravo, a Gus se toliko smejao da se presamitio preko stolice, sa veselim borama po licu kao da ih je neko iscrtao markerom.

„Sećate li se Mikrotalasne Lore?“, upitala je Neta. „Sećate li se onoga kad umalo nije zapalila Ajris?“

„Prekini, Neta! Prekini!“, kreštalala je Suzan. „Ona je bila najgora dadilja na svetu. Kako smo uspeli da preživimo i odra-stemo?“ Onda je shvatila da se prostorija razliva na rubovima. Iz stanja treznog kao kamen prešla je u puno pijanstvo bez one slatke opijenosti u sredini. Sad se mogla zakleti da postoje dve dame u zelenim haljinama za klavirom, i nekako kao da skakuću, a njoj je suknja bila pretesna. („Je li to novo?“, pitao ju je Vorik toga jutra, a Suzan je slagala i kazala mu da nije. Nije čak bilo ničeg optužujućeg u njegovom tonu – Vik nije imao ni česticu optužujućeg u sebi – ali ona nije želela da on misli kako joj je potrebna nova odeća da bi se sastala sa svojom porodicom, baš kao što nije želela da misli da je ispravljala kosu specijalno za tu priliku.) Pošla je da ustane, ali pod se zaljuljao kao klackalica pa je sela i otkopčala pozadi rajsferšlus, tamo gde niko nije mogao da vidi. Pa opet, zaista je mislila ono što je rekla. Činila joj se tako živa, tako suštinska i dobra, ova ljubav prema Neti i Gusu i Ajris. Zamisli! Zamisli kako je biti jedino dete, kao Vorik. Odrastao ni sa kim drugim osim sa samim sobom. „Ne ženiš se jednom od njih, ženiš se celom porodicom“, rekao je jednom prilikom Netinom vereniku. Ali pošto je njen brak trajao samo kratko vreme, to više nije ni bilo važno.

„Niko me ne razume kao vas troje“, kazala je Suzan. „Možete li to da verujete? Udata sam sedamnaest godina. Međutim, kad biste me rasekli, znate li šta biste našli? *Kemp*. Utisnuto u ružičasti krug, kroz celu mene. Ja sam kao šecerna luša. Svi smo. Mi smo šecerne luše sa utisnutim *Kemp* unutra. Trebalo bi da se istetoviramo. Neku porodičnu tetovažu. Svi istu.“

„Šta bi rekao Vorik kad bi se istetovirala?“, upitala je Neta.

„Ne znam. Mogla bih da se istetoviram na nekom mestu koje nikad ne gleda. Na rukama. Ili još bolje, na zadnjici.“

„Nikad ne gleda tamo? Ozbiljno? A šta gleda?“

Suzan se nasmejala. „Pa valjda samo moje lice. Nije gledao u ostale delove mene godinama.“

„Ja bih se istetovirao“, kazao je Gus, „kad biste i vas tri.“

Ajris je upitala što ne bi istetovirali *Kemp* kineskim slovima? Gus je pitao šta misle o pticama, a Suzan je kazala da bi svi mogli da istetoviraju mali krug.

„Zašto bismo to uradili?“, pitala je Neta.

„Sećaš se kako je Ajris želela da bude svetica kad poraste? Mogli bismo da istetoviramo male kružice kao oreole. Kao da smo svi isto.“

„Tačno. Zaista sam želela da budem svetica. Napisala sam to i u školi. Nastavnica je pozvala tatu jer je mislila da imam nekih problema.“

Suzan je rekla kako je ona želela da bude čistačica, bez sve šale. To je bilo pre nego što je želela da bude kuvarica na televiziji. „A pogledajte me sada“, rekla je. Nasmejala se, ali iznenada je ponovo osetila prazninu.

„A šta mislite o tetovaži kuće?“, pitala je Ajris. Ona je stvarno počela da se zagreva za tu ideju. „Ono kao... kuće na jezeru?“

„O gospode“, rekla je Suzan. „Zamislite kad bismo sve četvoro istetovirali kuću na jezeru.“

„Ja bih“, rekao je Gus.

„I ja bih. I te kako“, kazala je Ajris. „Možemo odmah sad da odemo. U Sohou smo.“

„Jeste li poludeli?“, kazala je Neta. „Ja neću tetovirati jebenu kuću na guzici. Ko će još jedno piće?“

Ajris je rekla: „Samo kažem da znam šta je Suz mislila. Ja nemam nikoga poput vas. Čak i ne poznajem druge ljude tamo gde živim. Kao da nedostaje stvarnost.“

„Ti bar imaš prijatelje“, rekao je Gus. „Ja sam u ateljeu po ceo dan.“ Na to su se opet zasmejali, mnogo jače nego što je šala zasluživala, jer bi inače bilo suviše tužno, a ionako – posle svega kroz šta je prošao – ne možeš a da se ne oduševiš kad kaže nešto smešno.

Suzan je htela da kaže još nešto. Želela je više reči. Boljih reči. Želela je da sve ostane zauvek tačno ovako kako je sada. Imala je prijatelje iz čitalačkog kluba i susede, druge roditelje sa kojima se sastajala vikendom dok su blizanci rasli, ali niko od njih nije bio ni blizu njenom bratu i sestrama. Čak i kao dete osećala je da su njih četvoro odvojeni od drugih ljudi, kao da im je to što su deca Vika Kempa pridavalo neki poseban, izuzetan sjaj. Jedino nikad nije shvatila zašto su joj roditelji dali tako obično ime dok su ostalim troma dali tako originalna imena.

Popila je još jedan gutljaj koktela, i zamaglilo joj se od nje-ga. Kod kuće nikad nije ovako pila. Podsetila je sebe da kupi mentol bombone za voz.

„Volela bih da možemo ovako celu noć“, kazala je.

„I ja“, dodala je Ajris.

„Kao u stara dobra vremena. Da li vam nedostaju stara dobra vremena? Sva ona leta kad smo bili deca?“

„Sećate li se onoga kad smo ukrali Lorine pilule za sreću?“

„O bože“, kazala je Suzan. „To mi je bio najbolji dan u životu.“

„Mnogo mi nedostaje ostrvo“, kazala je Ajris ponovo.

Onda je Gus prošao prstima kroz kosu i progovorio sporo i pažljivo kao da smišlja reči prvi put. „Zaista mislim da tata nije ozbiljan u vezi s tim venčanjem. Ali tako se ponaša kad radi. Postaje opsednut. A ne zaboravite da će ova nova slika biti do sada njegovo najvažnije delo. Čak se odlučio za veliko platno.“

„Nikada ranije to nije radio“, rekla je Suzan, za slučaj da je neko zaboravio da i ona sve to zna.

„Da li ti je rekao šta će to biti?“, upitala je Neta.

„Ne“, odgovorio je Gus. „Ali uzbuđen je. To mogu da kažem. Stvarno je uzbuđen. Kaže da će pokazati umetničkom svetu ko je on zaista.“ Pored njih je prošao konobar i Gus se izvinio, povukao noge nazad pod sto i stidljivo se nasmešio. „Čim je završi, ostaviće i Belu-Me. Možda čak ni toliko neće ostati sa njom. Pretpostavljam da su mnogi umetnici takvi.

Učiniće sve što treba da bi stvarali. Da održe plamen. A za njega je to zaljublivanje. Platno je pripremljeno. Spreman je da počne.“

Neta je spustila glavu na Gusovo rame. „U pravu si. Pogledajte kakvi smo. Ponašamo se kao tata. Preterano reagujemo. Ostaviće Belu-Me. Ona je prolazna zaludenost, kao i sve ostale. Ali mogao je da nas poštedi onog jezivog azijskog bara. Kladim se da još nije rekao Hariju za nju.“

Na pomen očevog prodavca slika, Gus je klimnuo glavom. „Istina. Izbegava Harija već nedeljama.“

„Jadni tata“, rekla je Ajris. „Tako mnogo radi. A sad mi je žao i Bele-Me. Šta će da radi s venčanicom?“

„Pa... znam da bi ovo moglo zvučati grubo, ali jedno od nas mora to da kaže...“ Suzan je bila svesna da ne priča mnogo jer su joj se reči rasipale svuda okolo, ali njene sestre i brat su izgledali tako povezano da je osetila potrebu da uzme učešća u razgovoru. „To bar znači da će početi novu sliku.“

Na pola puta do kuće Suzan je pozvala Netu iz voza i kazala joj da je voli. „I ja tebe volim“, odgovorila je Neta.

Ali Suzan je kazala ne ne ne, ona nju stvarno voli. „Ti si najbolja“, rekla je. „Istinski najbolja. Ne znam šta bih radila bez tebe.“ Onda se rasplakala zato što je Ajris najbolja, i što je Gus najbolji, ali Ajris živi sama, a i Gus živi sam, kad smo već kod toga, i tako je tužno ono što se desilo Neti s njenim bivšim, sve dok Neta nije rekla: „Čekaj malo, Suz. Šta se dešava? Jesi li sigurna da si dobro?“

Suzan je zurila u svoj odraz u prozoru voza – kosa je počela da joj se kovrdža i lice joj je izgledalo nekako veoma golo. Kao dete je bila mršava poput Ajris i stalno je radila zvezdu, ali u tridesetim je dobila na težini i to ništa nije moglo promeniti. Odgovorila je da nije pijana, za slučaj da Neta to misli, i da ne

plače od tuge nego da zaista mnogo voli svoju porodicu. Samo što je njoj život lakši nego njima jer ona ima Vorika kome se vraća kući, a oni nemaju.

„Naravno, za neke od nas je blagoslov nemati Vorika da mu se vraćamo kući“, rekla je Neta.

Suzan se toliko zasmejala da je morala da pokrije usta rukom. Upitala je: „Hoćeš li da ostaneš na vezi sa mnom dok ne stignem?“ Neta je rekla da hoće i ponudila joj da joj izvede čitav svoj repertoar refrena Done Samer da im prođe vreme do Tanbridž Velsa. „To je zbog tate“, rekla je Suzan dok je Neta pevušila *Osećam ljubav*. Bila je briljantna u svemu osim u pevanju. „Niko drugi nije ni blizu.“

Suzan je sklopila oči tako da su bile samo ona i Neta, a isto tako i zato što je prozor počeo da se ljulja, sve dok iznenada nije čula Netu kako govori: „Suz? Suz? Probudi se, čuješ li me, draga? Izgleda da je ovo tvoja stanica.“

Portret umetnika

Vik Kemp je bio samouki umetnik. „Kućne izrade“, kako je on to zvao. Sve što je znao o umetnosti naučio je kopiranjem. Nije bio veoma poznato ime i njegovi radovi nikad nisu prikazivani u javnim galerijama, ali znao si ih a da ne znaš ko ih je stvorio jer su bili svuda, i na internetu i na glavnoj ulici. Poster, potpisani printovi, čestitke i sveske. Čak i šolje, privesci za ključeve, majice i podmetači za čaše. Njegove slike su pripovedale poluerotske priče u kojima žene na visokim potpeticama i sa crvenim ružem sreću muškarce u odelima na tanke pruge i sa trilbi šeširima kasno noću kad ostatak sveta spava. Usamljeni su. Izgubljeni. Ljudi uhvaćeni u trenutku kad ne izgledaju potpuno realno, ali nisu ni dovoljno neobični da bi se reklo da su izmišljeni. Plešu valcer na pustim ulicama, puše u noćnim restoranima, piju u ofucanim barovima. Ponekad uzmu sobu u hotelu pa izvade bičeve i rukavice. „Da li biste rekli za svoje radove da su izraz vaših seksualnih fantazija?“, pitala ga je ona jedina novinarka koja ga je ikad intervjuisala. Vik se nasmejao. Odgovorio joj je da je njegova umetnost bezopasna. Ako ljudi ne mogu da se suoče s malo dobrovoljne zabave odraslih, onda su budale.